

Palveluverkkosuunnitelma - lausunnon laatiminen

Vanhusneuvosto 05.10.2020 § 45
363/00.01.02.05/2020

Kunnan palveluverkkosuunnitelma 2020-2040

Palveluverkkosuunnitelmaa laadittaessa on otettu huomioon kuntalaisten ja kunnan henkilöstön toiveet, kunnan kiristynyt taloustilanne ja jo NUUKA-ohjelmassa linjatut tavoitteet, toimialojen kehitystarpeet sekä ennakoitu väestönkehitys.

Painopiste palveluverkkosuunnitelmassa on opetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkossa. Jossain määrin mukana on myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita. Esillä oleva palveluverkkotyö ei sen sijaan sisällä sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita, sillä kyseiset palvelut Nurmijärvellä järjestää Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymä (Keusote).

Palveluverkkosuunnitelmassa olevan väestönkehitystä kuvaavan tilaston mukaan kunnan ikärakenne muuttuu merkittävästi, sillä suurin osa kasvusta tulee vanhimmista ikäluokista. Vuoteen 2040 mennessä 60-vuotiaiden ja vanhempien määrän ennakoitaan kasvavan nykyisestä merkittävästi (67%) ja työikäisten jonkin verran (18%), mutta lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) määrän ennustetaan laskevan hieman (-8%). Yli 80-vuotiaiden määrän ennustetaan lähes kolminkertaistuvan nykyisestä. Nurmijärven väestönkasvu keskittyy voimakkaasti eteläiselle alueelle ja lähinnä Klaukkalaan.

Palveluverkkosuunnitelma sisältää palveluverkon kehittämisen tavoitteet sekä alueelliset kehittämissuunnitelmat kolmen palvelualueen (eteläinen, keskinen, pohjoinen) tarkastelun kautta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Vanhusneuvoston mielestä palveluverkkosuunnitelman sisällössä ei ole riittävästi huomioitu väestönkehitystä, jonka arvioidaan kasvavan merkittävästi (67%) nimenomaan 60-vuotiaiden ja vanhempien määrän osalta. Yli 80-vuotiaiden määrän ennustetaan lähes kolminkertaistuvan nykyisestä.

Palveluverkkosuunnitelman oletus on vanhusneuvoston käsityksen mukaan se, että kaikki ikääntyneet ihmiset ovat vain sosiaali- ja terveystaloudellisten palvelujen käyttäjiä ja kuuluvat näin kuntayhtymä Keusoten palvelujen piiriin.

Kunnan perustehtävänä on kuitenkin edelleen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Ikäihmiset on hyvin heterogeeninen joukko, jossa eri palvelujen tarve on riippuvainen ihmisten toimintakyvystä (fyysinen, henkinen, sosiaalinen). Palvelujen tarve ja käyttö ei ole suoraan riippuvainen henkilöiden iästä.

Jos ikäihmiset unohdetaan palveluverkkosuunnitelmasta, se saattaa kostautua huomattavasti laajempaan hoivapalvelujen tarpeena palveluverkkosuunnitelman (2020-2040) tulevana vuosina.

Vanhusneuvosto esittää, että palveluverkkosuunnitelmaan lisätään ikäihmisten matalan kynnyksen palvelutalot kullekin palvelualueelle (eteläinen, keskinen, pohjoinen), joissa tuotetaan hyvinvointipalveluja kaikenikäisille. Keskisellä palvelualueella tämä merkitsee Heikkarin

palvelutalon käyttöönottoa ja siellä tapahtuvan toiminnan organisointia.

Monet ikäihmisille palveluja tarjoavat kansalaisjärjestöt käyttävät harrastustoiminnassaan koulujen tai muiden tahojen omistamia tiloja. Monen ryhmän toiminta ajoittuu päiväaikaan. On tärkeätä, että rakennettavat tai saneerattavat tilat ovat muunneltavissa joustavasti eri käyttäjäryhmien tarpeisiin. Monet päätaajamien ulkopuolella olevista kouluista toimivat myös kylien yhteisinä kokoontumispaikkoina. Jos kouluja lakkautetaan, niin käyttäjät joutuvat hakeutumaan muualle tai lopettamaan toimintansa.

Nurmijärvellä toimii laaja kansalaisjärjestöjen (mm. seurakunta, SPR, kansan-terveysjärjestöt, eläkeläisyhdistykset) joukko, jotka tarjoavat ikäihmisille monipuolista ja –ilmeistä toimintaa toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Kunta on monin eri tavoin tukenut näiden järjestöjen toimintaa. On tärkeätä, että kunta tulevinakin vuosina mahdollistaa näiden vapaaehtoisorganisaatioiden toimintaedellytykset. Kunnalla ei ole resursseja (henkilöstö, talous) järjestää vastaavaa toimintaa, jos toiminta joudutaan lopettamaan.

Päätös

Vanhusneuvosto päättää jättää lausunnon palveluverkkosuunnitelmasta.

Vanhusneuvosto kuitenkin edellyttää suunnitelman palauttamista uudelleen valmisteluun, jossa huomioidaan myös vanhusneuvoston lausunnon mukaiset asiat.

Jakelu

Katriina Ahokas
Outi Mäkelä
Jouko Lehtonen
Tiina Hirvonen
Teemu Siltanen